

**amnesty
international**

Udenrigsministeriet
Att.: Udenrigsminister Per Stig Møller
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Dansk Afdeling
Gammel Torv 8
1457 København K

Tlf: 3345 6565
Fax: 3345 6566

www.amnesty.dk
amnesty@amnesty.dk

Den 19. maj 2009

Kære Per Stig Møller

Amnesty International har gennem længere tid haft fokus på de irakiske asylansøgere og deres situation i Danmark. Amnesty har – i lighed med UNHCR og andre organisationer – udtrykt bekymring for sikkerhedssituationen i Irak, og den manglende beskyttelse af befolkningen.

Amnesty International overvåger løbende situationen i Irak og vil helt generelt fraråde tvangsmæssig udsendelse af afviste asylansøgere til det centrale og sydlige Irak. Derudover fraråder Amnesty udsendelser til Kirkuk i det nordlige Irak, indtil byens status og sikkerhedssituation er afklaret. UNHCR har i deres seneste guidelines for Irak fra april 2009 udtalt, at urolighederne, konflikterne og krænkelserne af menneskerettighederne i områderne Bagdad, Diyala, Kirkuk, Ninewa og Salah Al-Din har et sådant omfang, at personer fra disse områder har behov for international beskyttelse.

Ifølge de foreliggende oplysninger befinder der sig omkring 1,6 millioner mennesker som internt fordrevne i Irak, og cirka 2 millioner er på flugt i nabolandene, primært Jordan og Syrien. Amnesty er af den opfattelse, at med så mange mennesker i akut behov for hjælp og uden umiddelbar mulighed for at vende hjem, burde den danske regering og de vestlige lande snarere arbejde på at hjælpe flygtninge fra disse områder – både herhjemme og i Iraks nabolande - end arbejde på at sende mennesker hjem til ustabile og farlige vilkår i disse områder.

Amnesty frygter desuden, at en massehjemsendelse af irakiske asylansøgere fra de europæiske lande vil medvirke til at destabilisere et i forvejen vakkelt samfund.

Amnesty International deler ikke regeringens holdning, at de afviste asylansøgere kunne være rejst hjem og således selv har anbragt sig i denne situation.

Selvom Amnesty er enig i, at afviste asylansøgere som udgangspunkt skal sendes hjem, er der i tilfældet med de 282 irakere tale om en helt særlig situation. Mange har ventet i Danmark i en årrække uden at kunne leve et normalt liv og uden reel mulighed for at vende hjem, da situationen i Irak har været så farlig og usikker, at både UNHCR og andre organisationer har frarådet tilbagevenden.

Derudover mener Amnesty International, at der bør tages særligt hensyn til gruppen af børn og unge, som har opholdt sig i en længere årrække i Danmark. Disse har mistet vigtige år i forhold til deres opvækst samt muligheden for at uddanne sig og etablere

sig i hjemlandet. Undersøgelser har endvidere dokumenteret, at det er skadeligt for børn at leve i længere perioder i asylcentre. At tvangsudsende børnefamilier efter årelange ophold i Danmark er efter Amnestys opfattelse i strid med ånden i FN's Børnekonvention.

På denne baggrund vil Amnesty International stille følgende spørgsmål til den danske regering:

- Ifølge aftalen skal hjemsendelse ske i sikkerhed og værdighed og med mulighed for, at personerne kan opretholde en bæredygtig tilværelse. Hvad indebærer det, og hvordan vil den danske regering sikre, at disse krav bliver opfyldt? Vil den enkelte hjemsendelse blive overvåget, og hvordan vil den danske regering sikre, at den enkelte kan vende sikkert hjem til sit eget område i Irak?
- Den irakiske regering har som led i aftalen påtaget sig at hjælpe og støtte såkaldte 'sårbare grupper' i deres reintegration i det irakiske samfund. Men disse sårbare grupper er ikke nærmere defineret, kun mindreårige er særligt nævnt. Efter Amnestys opfattelse er det mere end sandsynligt, at hovedparten blandt de 282 vil kunne defineres som særligt sårbare efter at have været væk fra Irak i en årrække og nu skal finde en bolig og arbejde – fodfæste i det hele taget – i et land, som har mangel på alt. Foreligger der grundige undersøgelser af gruppen, der vil kunne afdække dens muligheder?
- Den irakiske regering har påtaget sig at udstede rejsedokumenter til alle, som ikke er i besiddelse af disse, indenfor en måned. Men man kan frygte, at hjemsendte asylansøgere vil blive arresteret ved ankomsten til Irak, fordi myndighederne i Bagdad ikke vil godkende deres medbragte papirer. Amnesty spørger, om de danske myndigheder har sikret sig, at der ikke sker unødige og langvarige fængslinger, samt har overvejet hvordan man i givet fald vil reagere, hvis unødige og langvarige fængslinger finder sted?

Venlig hilsen

Lars Normann Jørgensen
Generalsekretær

Tilsvarende brev er dags dato sendt til integrationsminister Birthe Rønn Hornbech